

**बुरुडः** A basket-maker, mat-maker.

**बुरु** 10 U. (बोलयति-ते) 1 To sink, plunge; बोलयति प्लवः पयसि. -2 To cause to sink.

**बुरिः** *f.* 1 Fear (भय). -2 The female organ of generation; also बुरिः.

**बुरुव** *a.* Oblique, awry.

**बुरु** 4 P. (बुरुयति) 1 To discharge, emit, pour forth. -2 To divide, distribute.

**बुरुम्** (-षम्) 1 Chaff. -2 Rubbish, refuse. -3 Dry cowdung. -4 Wealth. -5 The thick part of sour curds. -6 Water (Ved.). -सा (In drama) A young sister.

**बुरुत्** 10 U. (बुरुयति-ते) 1 To honour, respect. -2 To disrespect, treat with disrespect or contempt.

**बुरुत्म्** 1 The burnt crust of roast meat. -2 The shell of fruit.

**बुरुकम्** = बुरुक q. v.

**बुरुगल्म** A fragment, piece, morsel; ततः पतिश्च पत्नी चाभवतां तस्मादिदमर्थं बुरुगल्मिव Bri. Up. 1. 4. 3.

**बुरुशी, बुरुषी** (-सी) The seat of an ascetic or holy sage.

**बुरुसय** (Ved.) *a.* Mighty, great; यथा सरस्वतीदेवताके निगदे 'सरस्वति देवनिदो निबर्हय प्रजां विश्वस्य बुरुसयस्य मायिनः' इति बुरुसयशब्दो बुरुच्छब्दार्थं गमयति ŚB. on MS. 10. 1. 32. [ बुरुसय according to Śabara brings to our mind the word बुरुहत् just as गावी etc. remind us of गौः. This would mean that बुरुसय, according to Śabara, is an अपभ्रंश. ]

**बुरुह्** I. 1, 6 P. (बुरुहति, बुरुहित) 1 To grow, increase; बुरुहितमन्युवेग Bk. 3. 49. -2 To roar; बुरुहन्ति कुञ्जरास्तत्र हया हेषन्ति चासकृत्. -*Caus.* To cause to grow, nourish. -II 1 P., 10 U. (बुरुहति, बुरुहयति-ते) 1 To speak. -2 To shine.

**बुरुहण** *a.* Fostering, nourishing. -णः A kind of sweetmeat. -णम् 1 Nourishing. -2 The roaring noise (of an elephant); रथ्याघोषे बुरुहणे वारणानाम् Śi. 18. 3.

**बुरुहित** *p. p.* 1 Grown, increased; सा मदागमनबुरुहिततोषा Bv. 2. 109. -2 Roared &c. -3 Cherished, nourished. -तम् The roaring of an elephant; गजानां बुरुहितैः सार्धम् Rām. 6. 42. 40; मन्दैर्गजानां रथमण्डलस्वनैर्निजुहुवे तादृशमेव बुरुहितम् Śi. 12. 85; Ki. 7. 39.

**बुरुह** 1, 6 P. (बुरुहति, बुरुहति) 1 To grow, increase, expand. -2 To roar. -*With* उद् I. to lift, raise; उद्बुर्ह शरं नीलस्तस्य गात्रगतं तदा Rām. 4. 23. 17; Mb. 1. 197. 32; उद्बुहाम्मनश्चैव मनः सदसदात्मकम् Ms. 1. 14; Bk. 14. 18. -नि to destroy, remove; कृतः कृतार्थोऽस्मि निबर्हितांहसा Śi. 1. 29.

**बुरुहत्** *a.* (-ती *f.*) [ बुरुह-अति ] 1 Large, great, big, bulky; वितरति बुरुहदश्मा पर्वतः प्रीतिमङ्गोः Mal. 9. 5. -2 Wide, broad, extensive, far-extended; दिलीपसूनोः स

बुरुहदभुजान्तरम् R. 3. 54. -3 Vast, ample, abundant. -4 Strong, powerful. -5 Long, tall; देवदारुबुरुहदभुजः Ku. 6. 51. -6 Fullgrown. -7 Compact, dense. -8 Eld-est, or oldest. -9 Bright. -10 Clear, loud (as sound). -*m.* N. of Viṣṇu; अणुर्बुहन् कृशः स्थूलः V. Sah. -*f.* Speech; शिष्याय बुरुहतां पत्युः प्रस्तावमदिशद्दशा Śi. 2. 68. -ती 1 A large lute. -2 The lute of Nārada. -3 A symbolical expression for the number 'thirty-six'. -4 A part of the body between the breast and backbone. -5 A mantle, wrapper. -6 A reservoir. -7 The egg-plant. -8 N. of a metre. -9 A speech; दक्षां पृश्नि बुरुहतीं विप्रकृष्टां..... गङ्गां गता ये त्रिदिवं गतास्ते Mb. 13. 26. 86; अनन्तपारां बुरुहतीं सृजत्याक्षिपते स्वयम् Bhāg. 11. 21. 40. -*n.* 1 The Veda; जामदग्न्योऽपि..... वर्तयिष्यति वै बुरुहत् Bhāg. 9. 16. 25. -2 N. of a Sāman; बुरुहत्साम तथा साम्नां गायत्री छन्दसामहम् Bg. 10. 35; cf. Ch. Up. 2. 14. 1. -3 Brahman; बुरुहदुपलब्धमेतदवयन्त्यवशेषतया Bhāg. 10. 87. 15. -4 Devoted celibacy (नेष्ट्रिक ब्रह्मचर्यम्); सावित्रं प्राजापत्यं च ब्राह्मं चाथ बुरुहत्तथा Bhāg. 3. 12. 42. (बुरुहत्, बुरुहता *ind.* 1 Greatly, highly. -2 Clearly, brightly) -**Comp.** -अङ्ग, -काय *a.* large-bodied, gigantic. (-ङ्गः) a large elephant. -आरण्यम्, -आरण्यकम् N. of a celebrated Upaniṣad, forming the last six chapters of the Śatapatha Brāhmaṇa. -उत्तरतापिनी N. of an Upaniṣad. -एला large cardamoms. -कथा N. of a work ascribed to Guṇādhya; हरलीलेव नो यस्य विस्मयाय बुरुहत्कथा Hch. -काय *a.* big-bodied, bulky, gigantic. -कुक्षि *a.* large-bellied. -केतुः an epithet of Agni. -गृहः N. of a country. -गोलम् a water-melon. -चित्तः the citron tree. -जनः an illustrious person. -जघन *a.* broad-hipped. -जीवन्तिका, -जीवन्ती a kind of plant. -ढक्का a large drum. -तृणम् 1 strong grass. -2 the bamboo cane. -तेजस् *m.* the planet Jupiter. -देवता N. of a large work enumerating Vedic Deities. -नटः, -नलः, -ला the name assumed by Arjuna when residing as dancing and music master at the court of Virāṭa. -नलः the arm. -नारदीयम् N. of an Upapurāna. -नालः, -नालिकम्, -नालिकायन्त्रम् a cannon; Śukra 1. 254. -निवेश *a.* large, protuberant. -नेत्र *a.* far-sighted, prudent. -पाटलिः the thorn-apple (Mar. घोत्रा). -पादः the fig-tree. -पालः the Indian fig-tree. -पालिन् *m.* wild cumin. -फल *a.* 1 having or bearing large fruits. -2 yielding good fruit or reward. (-ला) N. of various plants (Mar. कडू भोपळा, कोहळा etc.). -भट्टारिका an epithet of Durgā. -भानुः 1 fire. -2 the sun; वराहोऽभिर्बुहद्भानुः Mb. 12. 43. 8. -3 N. of Viṣṇu. -भास *a.* very bright, brightly shining. -रथः 1 an epithet of Indra. -2 N. of a king, father of Jarāsandha. -वादिन् *a.* talking much, a boaster, swaggerer. -राविन् *m.* a kind of small owl. -शल्कः a sprawn. -श्रवस् *a.* highly praised, far-famed. -संहिता N. of a work on astrology by Varāhamihira. -सामन् N. of a Sāman; बुरुहत्साम तथा साम्नाम् Bg. 10. 35. -स्फिच् *a.* broad-hipped, having large buttocks.